

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A Tabán*

Forrás: *Budapesti Hírlap*

Bn
(Hely)

1927. 9. 3.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (

Osztályozás

Tárgy

725.091

Hely

Idő

"1927"

Személy

A Tabán.

Tabán: török szó, talpat jelent. Vagyis a törökök metaforás észjárása a három emelkedés: a Gellért-, a Naphegy- és a Várhegy közé eső sík területet jelölte e néven. A török uralom megszűntetésével járt háboruskodások, főleg az ostromok folytán egy épület sem maradt fenn a török-korbeli Tabánból. Jómódu kereskedő- és iparoslakosságában a rácok voltak legszámbavetettebbek még a múlt században is, akiket a város földrajzi fekvése hozott a Középduna medencéjének e gyors fejlődésben levő centrumába. Magyarul *Rácváros* lett a neve Budapest e részének, míg németül Raitzenstadtnak hangzott. Épületei közül a Rácváros és a rác templom őrzik ez elnevezés emlékét. A most élő nemzedékeknek csak a legidősebbjei emlékeznek még a Gellérthez tapadt kis házak soraira és a dunaparti régi épületekre. A múlt század városfejlesztő építkezései és utcaszabályozásai eltüntették e hegyoldali kis házakat és pompás palotákat varázsoltak a Döbrentei-térre, a Döbrentei-utcának a Duna felé eső oldalára és a Duna partjára. Körülbelül másfél évtized előtt elkészítette a főváros adminisztrációja a Tabán teljes újraépítésének és szabályozásának terveit. Nagy bérházak kerülnek a még meglévő kisebb ócska házak helyére a sík területen és kertes villák a hegylejtőkön. A közbe-

jött világháború folytán mostanig elhúzódtak e tervek megvalósítása. Most azután egyrészt a városrendezés érdekei, de főleg a nagy lakáshelyhiány sürgőssé tette a dolgot. A városi hatóság nagy energiával hozzáfogott a már régen kisajátított házak kiürítéséhez. De beleütközött a bennük lakók nagy részének érdekeibe, otthonához való ragaszkodásába. A városházának nagy gondot okoz mostanság a lakók ellenállásának leszerelése, új otthonukba való elhelyezése.

Kétségtelen, hogy ennek az ügynek megoldása sok gonddal-bajjal jár. Kerekben 800 lakás, tehát több ezer ember kihelyezése van szóban. Ezeknek az embereknek jórészt a lakásváltoztatás új életviszonyokat is jelent, nemcsak egyéni kényelmetlenséget. De bizonyos az, hogy semmi sem okolná meg ennek a most már országos érdekből is sürgős akciónak megakasztását és elhalasztását.

A fővárosnak életszüksége a modern lakások, üzlethelyiségek, műhelyek szaporítása. A szóban levő dunamelléki városrész a legtovább állott ellent a fejlődés követelményeinek. Töle jobbra-balra, előrehátra hatalmasan kiépült a Vár, a Viziváros, a Lágymányos és Kelenföld, a Dunapart és a Svábhegy felé eső terület. A Duna mellékén, a városi fejlődésnek a legfontosabb természetes vonalán nincs már helye a múlt századok építési emlékeinek. A szaporodó lakosság éppen ugy követeli a meglévő építési területek jobb kihasználását, mint a fővárosnak földrajzi fekvésé-

vel kapcsolatos sok országos érdek.

Ezekkel szemben eltöri a nyolcszáz lakó minden érdeke. Legfőleg arról lehet szó, hogy a város, ha kell, a kormány, némi áldozatkészséggel enyhítse az átköltötetessé váló szociális bajokat, ahol az megokoltnak látszik. De annak már igazán itt van a tizenkettedik órája, hogy az évtizedek óta papíron levő szabályozási és építkezési tervek valóra váltassanak. Hiszen a Tabán ócska háztömbjei ugy fekszenek a budai városrész szívében, mint valami ködarab az élő ember gyomrában. Súlyos akadályai a városi organizmus egészséges fejlődésének. Akadályozzák a szomszédos városrészeknek is, az egész fővárosnak is vérkeringését, minden életfunkcióját. A Tabán ujjáépítése okvetlenül szükséges ahhoz, hogy a főváros budai része igazán föllendüljön, igazán osztályosa legyen a dunamelléki emporiális fejlődésnek.

Számba kell venni végül azt is, hogy ez a centrális fekvésű városrész nagyon jó tere az építő vállalkozásnak, erős vonzója a tőkének. Igazán értékes lakások és üzlethelyiségek épülhetnek itt, mert közel esnek a fő kereseti helyekhez, a Dunához, a kikötőkhöz, raktárakhoz, üzleti negyedekhez. Azokra a szerencsés emberekre nézve pedig, akiknek módjuk van nagyobb áldozatot hozni otthonuk tiszta, jó levegőjéért, pompás kilátásáért, a lejtők villái igazán kitűnő otthonokat fognak jelenteni.

Súlyos mulasztás lenne most, amikor az építkező vállalkozást minden módon elő kell segíteni, a vállalkozásnak ezt az igazán vonzó területét továbbra is parlagon hagyni.

Minden szempont a mellett szól tehát, hogy a városi hatóság teljes energiával fogjon hozzá a szóban levő házak lerontásához és adjon módot az új gyors fölépítéséhez. A fölbukkanó szociális nehézségek megoldásának már kitaposott útjainak kell lenni az olyan város adminisztrációjában, amely nemrégiben még sokkal súlyosabb kérdéseket intézett el, például az Belváros ujjáépítésénél.